

τιαν ἐν ἑαυτῷ, βδελύσσεται ὅμως αὐτὴν ὑπ' ἄλλων πρα-
τομένην· ἀποστρέφεται τὴν εἰκόνα τοῦ ἰδίου τοῦ ἀμαρ-
τήματος, ὅταν βλέπῃ αὐτὴν εἰς τὸν φίλον του, ἢ καὶ εἰς
τὸ ἴδιον αὐτοῦ τέκνον. Τοῦτου παράδειγμα ἀξιοσημείω-
τον παριστάνει ὁ βίος τοῦ Δαβὶδ, βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ.

Ἐν ἀπροφύλακτῳ τινὶ στιγμῇ ἐπέσεν ὁ ἀνὴρ οὗτος εἰς
τὸ ἀμάρτημα τῆς μοιχείας, ἔπειτα δὲ, διὰ νὰ κρύψῃ αὐτό,
ἐπεβουλεύθη καὶ ἐξετέλεσε τὸν θάνατον τοῦ Οὐρίου, συζύ-
γου τῆς ἀπατηθείσης. Παρῆλθον δὲ πολλοὶ μῆνες, καὶ
δὲν ἔδειξε σημεῖόν τι μετανοίας. Ἐπὶ τέλους, Νάθαν ὁ
προφῆτης παρέστησεν εἰς αὐτὸν διὰ παραβολῆς τὴν εἰκό-
να τοῦ ἰδίου τοῦ ἀμαρτήματος, ὡςπραχθέντος ὑπ' ἐνὸς
τῶν ὑπὸχθόνων του. Ὁ Δαβὶδ πάραυτα ὠργίσθη σφόδρα
κατὰ τοῦ πράξαντος τὴν ἀμαρτίαν, καὶ κατεδίκασεν εἰς
θάνατον τὸν οὕτω πταίσαντα. Τὸ ἴδιόν του ἀμάρτημα,
ἐν ξένῳ προσώπῳ θεωρούμενον, ἐφαίνετο εἰς αὐτὸν βαρύ-
τατον, διόλου ἀναπολόγητον, τοῦ ὁποίου μόνη ἀρκούσα ποι-
νὴ ἦτον ὁ θάνατος.

Πόσον ὀλίγον ἐστοχάζετο ὅτι προέφερε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ
καταδίκην, ὅτε εἶπεν, Ὑῖός θανάτου ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας
τοῦτο! Ὡς κεραυνὸς δὲ πρέπει νὰ κατέσκηψεν ἐπ' αὐτοῦ,
ὅτε ἤκουσε, Σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο! Δὲν ἠδύ-
νατο πλέον οὔτε ν' ἀρνηθῇ οὔτε νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀμαρ-
τίαν.

Δὲν βλέπομεν εἰς τὸν Δαβὶδ εἰκόνα ἡμῶν αὐτῶν; Πο-
σάκις δὲν κατακρίνομεν αὐστηρῶς ἐν ἄλλοις ἀμαρτίας,
τὰς ὁποίας καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ πράττομεν; Ποῖος δὲν βδε-
λύσσεται τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀπάτην; ἀλλὰ ποῖος δύνα-
ται νὰ εἴπῃ ἐνώπιον τοῦ Καρδιογνώστου, Οὐκ ἔστι δόλος
ἐν ἐμοί; Ἄπαντες περιφρονοῦμεν καὶ βδελυσσόμεθα τὸν
ὑποκριτὴν· ἀλλ' ἂν ἐξετάσωμεν ἐπιμελῶς ἕκαστος τὴν ἰδίαν
αὐτοῦ καρδίαν, ἀράγε δὲν θέλομεν ἀνακαλύψαι ὑπόκρισιν
ἐν αὐτῇ; Ὁ κόσμος κραυγάζει μετ' ἀναγκαστικῆς κατὰ
τοῦ κλέπτου καὶ τοῦ ληστοῦ, καὶ δικαίως· ἀλλὰ τίς ἐξ
ἡμῶν δὲν εἶναι ὑπεύθυνος τοῦ ληστεύειν τὸν Ὑψιστον;
Περὶ τῶν ἀρχαίων Ἰσραηλιτῶν παρεπονέθη ὁ Κύριος, Σεῖς
μὲ ἐκλέψατε, καὶ, σεῖς, ὅλον τὸ ἔθνος. Ἀς προτείνωμεν
εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς τὴν ἐρώτησιν, Δὲν ληστεύω τὸν Θεόν,
μὴ ἀποδίδων εἰς αὐτὸν τὸ σέβας, τὴν ἀγάπην, τὴν οὐκὴν
ἐπιείθειαν, τὴν ὁποίαν τόσο δικαίως ἀπαιτεῖ παρ' ἐμοῦ;
δὲν ληστεύω αὐτὸν, μὴ συνεισφέρων ἀναλόγως τῆς περι-
ουσίας, τὴν ὁποίαν μ' ἐχάρισεν, εἰς διατήρησιν τῶν κοι-
νωτῶν καταστημάτων καὶ εἰς βοήθειαν τῶν δυστυχούν-
των;

Ἀν μισῶμεν τὰς ξένας ἀμαρτίας, πόσῳ μᾶλλον πρέ-
πει νὰ μισῶμεν τὰς ἰδικάς μας! καὶ ὅσάκις βλέπομεν
ἀμάρτημα τι εἰς ἄλλους, δὲν πρέπει νὰ ἐρωτῶμεν ἂν τὸ
αὐτὸ ἢ καὶ μεγαλύτερον δὲν ὑπάρχῃ εἰς ἡμᾶς;

Ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀπατηλὴ· ὅθεν, ὅποταν
βλέπωμεν τὰς ἰδίας ἡμῶν ἀμαρτίας, ἐπινοοῦμεν πάντοτε
γυλίας τέχνας πρὸς δικαίωσιν ἢ ἐλάττωσιν αὐτῶν· ἀλλ'

ὅταν βλέπωμεν τὰς ἀμαρτίας ἄλλων, τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει
ἐξ ὁλοκλήρου, καὶ πολυτρόπως ἐπιβαρύνομεν τὴν δεινότητα
τῆς γενομένης πρὸς ἡμᾶς ὕβρεως ἢ ἀδικίας· εἰς τὴν πε-
ρίστασιν ταύτην τὰ συνήθη δικαιολογήματα, οἷον ἡ ἀν-
θρωπινὴ ἀσθένεια, ἡ δύναμις τοῦ πειρασμοῦ, καὶ τὰ πα-
ραπλήσια, μᾶς φαίνονται οὐτιδανὰ καὶ ἀνίσχυρα. Πρὸς
ἡμᾶς αὐτοὺς εὐκόλως δεικνύομεν τὴν ἀγάπην, ἥτις «οὐ
λογίζεται τὸ κακόν, πάντα ὑπομένει, πάντα πιστεύει, πάντα
ἐλπίζει, πάντα στέγει, καὶ οὐδέποτε ἐκπίπτει»· ἀλλὰ πόσον
δυσκόλως πράττομεν αὐτὸ τοῦτο πρὸς ἄλλους;

Ἀν ἀγαπῶμεν τὸν πλησίον μας τόσο εὐκρινῶς καὶ
ἐγκαρδίως διὰ τὰς ἀρετάς του ὅσον ἡμᾶς αὐτοὺς διὰ τὰς
ἡμετέρας, καὶ βδελυσσόμεθα ἡμᾶς αὐτοὺς τόσο εὐκρι-
νῶς διὰ τὰς ἰδίας ἡμῶν ἀμαρτίας ὅσον ἄλλους διὰ τὰς
ἰδικάς των, τότε πράττομεν κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον· διότι
ἄλλοι δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἀξιοὶ ἀγάπης παρ' ἡμᾶς αὐ-
τοὺς, οὔτε εἶναι αἱ ἀμαρτίαι ἡμῶν ὀλιγώτερον ἀξιαὶ βδε-
λυγμοῦ παρὰ τὰς ἐκεῖνων.

Ἀλλὰ, καὶ ἂν ἡμεῖς φερώμεθα πολὺ συγκαταβικώτε-
ρον εἰς τὰ ἴδια ἡμῶν ἀμαρτήματα παρ' εἰς τὰ ξένα, ὁ
Θεὸς ὅμως πρέπει νὰ ἐνθυμώμεθα ὅτι δὲν βλέπει αὐτὰ
μὲ τοιαύτην προσωποληψίαν. Τὰς ξένας ἀμαρτίας ἀγα-
πῶμεν νὰ κυττάζωμεν μὲ ἀνεωγμένους ὀφθαλμούς· τὰς δὲ
ἡμετέρας μὲ ἡμικλείστους, ἢ διὰ παχέος καλύμματος,
τὸ ὁποῖον κρύπτει ὑπὲρ τὸ ἡμισυ τῆς δεινότητός των·
ἀλλ' ὁ Θεὸς οὕτω δὲν θεωρεῖ αὐτάς. Αὐτὸς θέτει τὰς
ἡμετέρας ἀνομίας, ὡς καὶ τὰς ξένας, ἐνώπιόν του, καὶ
τὰς κρυφίους ἡμῶν ἀμαρτίας ἐν τῇ φωτὶ τοῦ προσώπου
του. Εἰς αὐτὸν φαίνονται ἀπαράλλακτοι ὅποια εἶναι.

Ὁ δικαίως πρὸς ἑαυτὸν φερόμενος ἐπιθυμεῖ νὰ γνω-
ρίσῃ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀμαρτίας, ὥστε νὰ μετανόησῃ, καὶ
νὰ λάβῃ συγχώρησιν παρὰ Θεοῦ. Ἀπὸ τὸν Ὑψιστον
δὲν ἐμποροῦμεν ποτὲ νὰ κρύψωμεν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν,
μολονότι ἐμποροῦμεν εὐκόλως νὰ κρύψωμεν αὐτάς ἀρ'
ἡμῶν αὐτῶν. Τί τὸ ὄφελος τοῦ νὰ θέτωμεν τὰς ἡμε-
τέρας ἀμαρτίας ὀπισθὲν μας, ἐνῷ εὐρίσκονται ἀδιακόπως
ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ; Τί θέλει μᾶς ὠφελέσει νὰ κυττά-
ζωμεν τὰς ξένας ἀμαρτίας, καὶ ν' ἀποστρέφωμεν τοὺς
ὀφθαλμούς ἐκ τῶν ἡμετέρων; Ὁ Θεὸς συγχωρεῖ μόνον τοὺς
ἐν πίστει μετανοοῦντας ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

ΚΑΣΠΑΡ ΑΟΥΣΕΡ.

Τὸ παράδοξον ἄτομον, τὸ γνωστὸν εἰς τὸ δημόσιον
ὑπὸ τὸ ὄνομα Κάσπαρ Ἀουσερ (Caspar Hauser), ἐκί-
νησεν εἰς μεγίστην περιέργειαν Εὐρώπην τε καὶ Ἀμε-
ρικήν. Ἀπὸ τοῦ 1828, κατ' ὃ ἔτος πρῶτον ἐφάνη,
μέχρι σχεδὸν τοῦ 1840, ἐγίνετο πολὺς λόγος περὶ
αὐτοῦ εἰς τὰς ἐφημερίδας τοῦ πεφωτισμένου κόσμου,
καὶ πιθανόν ὅτι ὀλίγοι μόνον δὲν ἀνέγνωσαν τὰ περὶ
αὐτοῦ κατ' ἀρχὰς ἐκδοθέντα. Οἱ ἀναγνῶσται τῆς
Ἀποθήκης ἐνθυμοῦνται ἀναμφιβόλως ὅσα καὶ ἡμεῖς

αὐτοὶ κατεχωρήσαμεν εἰς Σελ. 68, 83 τοῦ Α'. Τόμου, τότε ὑπὸ πάντων, σχεδὸν ἀνεξαίρετως, πιστευόμενα, ἐρανισθέντα δ' ἐκ τοῦ πονήματος τοῦ Ἀνσέλμου Βὸν Φεουερβάχ, προέδρου ἐνὸς τῶν Βαυαρικῶν Δικαστηρίων, κλπ., κλπ. Γνωστὶς τῶν ἐκεῖ ἐκτεθέντων ἀπαιτεῖται πρὸς πλήρη κατάληψιν τοῦ παρόντος σκοποῦ μας.

Ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας τοῦ Κάσπαρ Ἄουσερ ἐπροσπάθησε τὰ μέγιστα ὁ Ἄγγλος Κόμης Στάνωπ, λαθὼν αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἀμεσον προστασίαν του, καὶ γενόμενος ἀνατροφεὺς αὐτοῦ. Πόσον ἄρα ἦτο λυπηρὰ εἰς τὸν εὐγενῆ τοῦτον ἡ ἀνακάλυψις, ὅτι ἐπεδαψίλευσεν εἰς λαοπλάνον τὰς φιλόφρονας περιποιήσεις του, καὶ διὰ τοῦ παραδείγματος αὐτοῦ συνέτεινεν εἰς τὴν ἀπάτην τοῦ δημοσίου! Οἱ λόγοι, δι' οὓς ὁ Κόμης ἠπίστησεν εἰς τὸ τοῦ Κάσπαρ διήγημα, δίδονται ἐν σειρά ἐπιστολῶν πρὸς διάφορα ὑποκείμενα, συνεργήσαντα μετ' αὐτοῦ εἰς ὑπεράσπισιν καὶ διδασκαλίαν τοῦ παραδόξου ἀτόμου. — ἐκ τῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν συνάγομεν τὰς ἐπομένας παρατηρήσεις.

Παρῆλθον μὲν ἱκανὰ ἔτη, ἀφοῦ κατὰ πρῶτον φανείς ὁ Κάσπαρ διηγείρε τοσαύτην συζήτησιν, καὶ πρὸ πολλοῦ κοιμάται εἰς τὸν σιωπηλὸν τάφον· ἀλλὰ τὸ περὶ αὐτοῦ διήγημα θέλει ἐξακολουθεῖ πολὺν χρόνον εἰσέτι ἐν ἀπὸ τὰ μᾶλλον ἀξιοπεριέργα· καὶ εἶναι τῶντι θαυμαστὸν, ὅτι εἰς τόσον νεαρὰν ἡλικίαν, καὶ ὅποτε ἡ πείρα καὶ αἱ γνώσεις αὐτοῦ ἦσαν ἀκόμῃ τόσον ἐλλιπεῖς, ἠδυνήθη, ἀνευ προετοιμασίας, ν' ἀπατήσῃ τόσους ἀνδρας γνωστῶν προτερημάτων, ἐξ ὧν ὁ διασημώτατος ἦτον αὐτὸς ὁ Βὸν Φεουερβάχ. Οὐχ ἦττον ἀξιοπαράτηρητον εἶναι, ὅτι οὐδὲ κατὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Κάσπαρ Ἄουσερ, οὐδὲ κατὰ τὴν ἐξαετὴ ἐν Βαυαρίᾳ διατριβὴν του, οὐδὲ κατὰ τὸ τριήμερον διάστημα, τὸ παρελθὸν ἀφ' οὗτο ἔλαβε τὴν θανατηφόρον πληγὴν μέχρι τῆς ἐκπνεύσεώς του, ἐξήχθη τι ἀπ' αὐτοῦ ἐν εἰδὲι ἐξομολογήσεως, ἀρκετὸν νὰ ὀδηγήσῃ εἰς ἀνακάλυψιν τοῦ ὀνόματος, τῆς οἰκογενείας, τῆς προτέρας κατοικίας, καὶ τῆς πρωΐμου ζωῆς του. Βεβαιοῦται παρὰ τινων, ὅτι ὁ Κόμης Στάνωπ ἔχει παρ' ἑαυτῷ εἰδήσεις, αἵτινες ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ Κάσπαρ Ἄουσερ ἦτο ῥάπτῃς τὴν τέχνην, καὶ κάτοικος μιᾶς τῶν κωμῶν ἐπὶ τῆς Αὐστριακῆς πλευρᾶς τοῦ ποταμοῦ Σαλζάχ, ὅστις εἶναι μέρος τοῦ βορειοδυτικοῦ μεθορίου τῆς Βαυαρίας. Πόσον ἐναντία ταύτης ἡ διαδοθεῖσα φήμη, ἥτις καὶ τὰ μέγιστα συνέτεινεν εἰς τὴν ἐπισημότητα τοῦ νεανίσκου, ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ νόμιμος κληρονόμος κυριάρχου τινὸς τῆς Γερμανίας! — καὶ ὅμως ἡ εὐκολοπιστία τοῦ Βὸν Φεουερβάχ ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν νὰ δεχθῇ τὴν ἐντύπωσιν ταύτην.

Ἐν ἐπιστολῇ τινι πρὸς τὸν ὑπομειράρχον Βαυαρὸν

χωροφύλακα Χίκελ, λέγει ὁ Κόμης Στάνωπ, « Μετ' ὀλίγον ἀφοῦ ἔφθασα εἰς τὸ Μόναχον, ἐξετάσθην ἐφ' ὅρκῳ ὑπὸ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς περὶ τῶν τοῦ Κάσπαρ Ἄουσερ, ὥστε νὰ δώσω ἀπόδειξιν καὶ γενικῶς καὶ ὡς πρὸς τὰς ἰδιαιτέρας εἰκασίας μου. Εἰς τὴν πρῶτην μου ἐξέτασιν ἔκαμα τὴν ἐπομένην ἔκθεσιν. — « Ἡ πεποιθήσις, τὴν ὁποίαν κατ' ἀρχὰς ἔθετον εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ Κάσπαρ, μολονότι ἐνίστε κατελάμβανον αὐτὸν ψευδόμενον, καὶ ἤκουον τὸ αὐτὸ παρ' ἄλλων, ἐκλονήθη πρῶτον ὑπὸ τῶν ἐν Οὐγγαρίᾳ γενομένων ἐρευνῶν, αἵτινες μ' ἐφάνησαν ἀποδεικνύουσai, ὅτι ὁ κατὰ τὸ φαινόμενον ἰσχυρὸς ἐρεθισμὸς, τὸν ὁποῖον ἐδοκίμαζεν ὁσάκις ἤκουε τὴν Οὐγγρικὴν γλῶσσαν, καὶ μάλιστα εἰς περιστάσεις, αἵτινες προσήλουν τὴν προσοχὴν του, (ὡς ἡ μνήμη τοῦ ὀνόματος πύργου καὶ οἰκογενείας τινὸς ἐν Οὐγγαρίᾳ), ἠδύνατο ν' ἀποδοθῇ μόνον εἰς πλάνην. »

Πολλὰ τῶν Γερμανικῶν ἐφημερίδων εἶχον διαδώσει τὴν φήμην, ὅτι ὁ Κάσπαρ ἦτο γέννημα τῆς Οὐγγαρίας· πιθανώτατον δὲ ὅτι αὐτὸς ἐγνώριζε τοῦτο πρὸ τῶν πειραμάτων, τῶν γενομένων ἐπ' αὐτοῦ παρὰ τοῦ ὑπολοχαγοῦ Πίρκ καὶ τοῦ Δόκτορος Σαρεϊ. Ἦδη εἶχεν ἐξακριβωθῇ, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ μεταφράσῃ λέξιν τινὰ εἰς τὴν Οὐγγρικὴν γλῶσσαν· ἀλλ' ἐγνώριζε τὰς Πολωνικὰς λέξεις, τὰς δηλοῦσας Πατήρ, Μητήρ, καὶ Ἀκριβέ μου· ἡ γλῶσσα δὲ αὕτη λέγεται ὅτι ὁμοιάζει τὰ μέγιστα μὲ τὴν Βοημικὴν. Μεταξὺ ἄλλων πειραμάτων ἀνέγνωσαν εἰς αὐτὸν κατάλογον Οὐγγρικῶν κυρίων ὀνομάτων, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἴδωσιν ὁποίαν ἐντύπωσιν ἤθελον κάμειν. Ὁ Κάσπαρ δι' ἰσχυρίζετο ὅτι Ἰσθβαν (Στέφανος) ἦτο τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα. Πολλὰκις εἶχεν εἶπειν εἰς τὸν Κόμητα, ὅτι ἐπὶ τῆς πρωΐμου παιδικῆς ἡλικίας του ὠνομάζετο συχνάκις οὕτως· ἔλεγε δὲ καὶ ὅτι μετὰ τὴν λέξιν Ἰσθβαν εἶπετο ἄλλη τις· πλὴν, μολονότι ἐπροσπάθει, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνακαλέσῃ αὐτὴν εἰς τὴν μνήμην. Ὅσακις ἐδοκίμαζον αὐτὸν ὡς πρὸς τὴν Οὐγγρικὴν διάλεκτον, ἐδείκνυε σοδρότατον ἐρεθισμὸν, ὅστις πάντοτε ἐπέφερε κεφαλαλγίαν. Ἐφαίνοτο ὅτι ἐπιπτεν εἰς βαθεῖαν ἔκστασιν, ἢ ὅτι μετεφέρετο εἰς ἄλλον κόσμον. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὴν ἔκστασιν καὶ τὰς κεφαλαλγίας ὑπεκρίνετο πάντοτε, ὁσάκις προετείνοντο εἰς αὐτὸν ἐρωτήσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἡ δὲν τὸν ἐσύμφερεν ἢ δὲν ἠδύνατο ν' ἀποκριθῇ.

Κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1832 ἐκοινοποίησε πρῶτον ὁ Κόμης εἰς τὸν Βὸν Φεουερβάχ καὶ εἰς ἄλλους τὰς περὶ τοῦ Κάσπαρ ὑποψίας του. Τρεῖς ξένοι εἶχον φθάσειν εἰς Νορμπεργάν τὸν Ὀκτώβριον, 1831, οἵτινες ἐζήτησαν νὰ ἴδωσι τὸν Κάσπαρ Ἄουσερ· ἦσαν δὲ οὗτοι Οὐγγροὶ τινὲς εὐγενεῖς, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ ὁ παιδαγωγὸς του· σκοπὸν εἶχον νὰ ἐξακριβώσωσιν ἂν

ἐνόει τὴν Σλαυικὴν διάλεκτον ἀνεκάλυψαν δὲ ὅτι δὲν ἐγνώριζε τίποτε περὶ τῆς διαλέκτου ταύτης· ἀλλ' ὅτε ἤκουσεν Οὐγγριστί, « Ὁ Ἰσθβαν ὑπάγει εἰς τὸν πύργον τοῦ— » (τὸ ὄνομα παρελείφθη διὰ νὰ μὴ πειραχθῶσι τὰ αἰσθητά αὐτῶν οἰκογενειῶν), ἤρεθίσθη τὰ μέγιστα, καὶ σχεδὸν κατελήφθη ἀπὸ σπασμούς· μετὰ συγκινήσεως σφοδροτέρας ὑπὲρ πάσαν ἄλλην πρότερον ἐν αὐτῷ παρατηρηθεῖσαν, ἐξεφώνησε, « Ναί, ναί, αὐτὸ ἐξητοῦσα τόσον χαῖρόν! » Ἀνέφερον ἔπειτα τὸ ὄνομα οἰκογενείας κατοικοῦσης πλησίον τοῦ πύργου, καὶ μετὰ φρίκης κατὰ τὸ φαινόμενον ἐξεφώνησεν, « Αὐτὴ εἶναι ἡ μήτηρ μου! » Τόσον σφοδρῶς ἐταράχθη, ὥστε ἐφοβήθησαν διὰ τὴν ὑγείαν του. Πάραυτὰ μετεφέρθη εἰς τὸν οἶκον. Ἀλλὰ φθάσας ἐκεῖ, ἐδείκνυε τὴν συνήθη ἀταραξίαν του· τὸ μόνον ἐν αὐτῷ παρατηρηθὲν λείψανον ἐρεθισμοῦ ἦτον ὁ τρόμος τῆς χειρὸς του ἐνῶ ἐφαλίδιζε τὴν λαμπάδα. Ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τοῦ Κόμητος τί εἶχον εἰπεῖ πρὸς αὐτὸν αἱ Οὐγγροι, ἀπήντησε, « Μὲ ἀνέφερον τὴν λέξιν, τὴν ὁποίαν τόσον καιρὸν ἐξητοῦσα. » « Τί ἦτον αὕτη; » « Ἐλθσμόνησα, » ἀπεκρίθη. Ὁ Κόμης ἔμεινεν ἐκστατικός· καὶ τῶντι εἶχε δίκαιον νὰ λάβῃ τὰς πλέον ἰσχυρὰς ὑποψίας· ὅτι ὄνομα, διεγείραν τοσαύτην συγκίνησιν— σχεδὸν ῥίψαν αὐτὸν εἰς σπασμούς— ἀπῆλθε τόσον ταχέως ἀπὸ τὴν μνήμην του, εἶναι διόλου ἀπίστευτον· καὶ τόσον μᾶλλον, καθ' ὅσον εἶχε δυνατὸν μνημονικόν. Κατὰ συνέπειαν τῆς ὑπόπτου ταύτης περιστάσεως, ἐστάλθη ὁ ὑπομοίραρχος Χίκελ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1832 νὰ κάμῃ ἐρεῦνας εἰς τὴν Οὐγγαρίαν, αἵτινες, ἐνεργηθεῖσαι μετὰ τῆς μεγίστης ἀκριβείας καὶ ἰκανότητος, ἀπέδειξαν εἰς ἅπαντας τὰς μὴ τυφλῶς προκατειλημμένους, ὅτι αἱ φαινόμεναι ἀναμνήσεις τοῦ Κάσπαρ ἦσαν θετικαὶ πλάναι· ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ πύργου, « τὸ ὁποῖον τόσον καιρὸν ἐξήτει, » ἦτο πρὸς αὐτὸν ἐπίσης νέον, ὡς τὸ τῆς κυρίας, τὴν ὁποίαν ὑπέθετε μητέρα του. Εἰς τὰ περίεξ τοῦ πύργου τούτου, οὐδὲν ἐγινώσκετο περὶ τέκνου ἀφανοῦς γενομένου· καὶ ἦτο ὅλην εἰς τὸν Οὐγγρον εὐγενῆ καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ὅτι ὁ Κάσπαρ ἐρέθη ἐνώπιον αὐτῶν κατὰ τρόπον ἀξιογέλαστον. Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο παρεκίνησε τὸν Κόμητα Στάνωπ νὰ ἀναθεωρήσῃ καὶ ἐξετάσῃ λεπτομερῶς ὅλην τὴν ὑπόθεσιν, ὠφελόμενος καὶ ἀπὸ τὰς εἰδήσεις τὰς περιεχομένας ἐν τῷ περὶ τοῦ Κάσπαρ Ἄουσερ πονηματίῳ τοῦ Δάουμερ· παρατηρεῖ δὲ ὅτι εὗρηκεν εἰς αὐτὸ πολλὰς περιστάσεις, ἐξ ὧν αἱ μὲν ἐφάνησαν εἰς αὐτὸν φυσικῶς ἀδύνατοι, αἱ δὲ παντάπασιν ἀπίστευτοι, ἄλλαι τὰ μέγιστα ἀπίθανοι, καὶ ἄλλαι πολλὰ ὑποπτοί.

Ὁ εὐγενὴς Ἀγγλος ἦτον ἤδη πληροφορημένος, ὅτι μέρη τινὰ ἀξιολογώτατα τῆς τοῦ Κάσπαρ ἱστορίας ἦσαν ἀθεμελιώτα. Αἱ ἴδιαι αὐτοῦ ἐκθέσεις κατ'

ζ' 1**

ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐφάνιντο αἱ μὲν πλασταί, αἱ δὲ παραμορφωμέναι, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀνάξαι πίστεως· ἴσως ἐφοβήρισαν αὐτὸν, καθ' ὃν καιρὸν ἀπελύθη, ὅτι, ἂν ἐδιηγείτο τι δυνάμενον νὰ φέρῃ εἰς ἀνακάλυψιν, ἤθελε φονευθῇ· καὶ διὰ τοῦτο ἐκρυπτε τὴν ἀλήθειαν χάριν τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας του.

Ἡ παρὰ τοῦ Φεουερβάχ διδομένη περιγραφή τῆς ἀφίξεως τοῦ Κάσπαρ Ἄουσερ εἰς τὴν Νοριμβέργαν εἶναι βεβαίως ἐσφαλμένη. Δικαιότατα παρατηρεῖ ὁ Βὸν Λουβὲκ εἰς τὸ περὶ τοῦ Κάσπαρ Ἄουσερ πονημάτιον αὐτοῦ, « Αἱ χιλιάδες τῶν εἰς τὰ περίεξ τῆς πόλεως καὶ εἰς τὰς γειτονικὰς κώμας διεσκορπισμένων κατοίκων (ἦτον ἡ ἐπαύριον τῆς Πεντηκοστῆς, ἑορτὴ ἐπίσημος) ἐχρησίμευον ὡς ἐμπροσθοφυλακαί, φυλάττουσαι τοὺς ἄγοντας εἰς τὴν πόλιν δρόμους· διὰ τοιούτου δὲ περιφράγματος νὰ εἰσάξῃ τις τόσον μοναδικὸν καὶ ἐκπληκτικὸν λαθρεμπόρευμα, ὁποῖον ἦτον ὁ Κάσπαρ Ἄουσερ, ἤθελεν εἶσθαι τῆς ἐσχάτης τόλμης καὶ ἀπελπισίας· ἂν ὅμως τῶντι ἐπεχείρησέ τις τοῦτο, πρέπει νὰ λογίζεται πραγματικὸν θαῦμα ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν πολλῶν χιλιάδων παρετήρησε τὸ μοναδικὸν θέαμα. »

Περὶ τῆς ὁδοιπορίας του δὲν ἐγνώριζε σχεδὸν τίποτε, μολοντί ἀκριβῶς διηγείτο πᾶν ὅ,τι συνέβη εἰς αὐτὸν μετὰ τὴν εἰς Νοριμβέργαν ἀφίξιν, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ λοχαγοῦ, ἐν τῷ φυλακείῳ, καὶ ἐν τῷ πύργῳ. Εἰς τὸν Φεουερβάχ ἐφάνετο οὐχὶ ἀπίθανον, ὅτι ἡ ὁδοιπορία αὕτη ἐτελέσθη ἐν ἀμάξῃ· ἀλλ' ἂν οὕτως εἶχεν, ἔπρεπε νὰ ἐνθυμῆται αὐτὴν διακεκριμένως· εἰ δὲ μὴ, ὁ ὁδηγὸς αὐτοῦ τὸν μετεκόμισε καιμῶμενον,—πρᾶγμα σχεδὸν ἀδύνατον· πλὴν διὰ τί δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ ὁδηγὸς οὗτος εἰς μίαν τῶν πυλῶν τῆς Νοριμβέργης—διὰ τί ἐκινδύνευσε νὰ ἀφῇ αὐτὸν εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς πόλεως, μακρὰν ὁδὸν τῶν πυλῶν; Ἄν ὁ Κάσπαρ Ἄουσερ ἔπιπτε κάτω ἀπὸ τὸν κόπον, ὡς ἔλεγεν ὅτι πολλάκις συνέβη κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν, ὁ ὁδηγὸς του ἤθελε τὰ μέγιστα κινδυνεύσει.

Κατὰ τὸν Φεουερβάχ, ὅτε ὁ Κάσπαρ ἀνεκαλύφθη παρὰ τοῦ ὑποδηματοποιῦ, ἐξέτεινε μὲν πρὸς αὐτὸν ἐπιστολήν, ἀλλὰ δὲν εἶπε λόγον· φερθεὶς δὲ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀξιωματικοῦ, πρὸς ὃν ἡ ἐπιστολὴ διευθύνετο, ἐλάλησε πρὸς τὸν ὑπηρετήν, ὅστις ἤνοιξε τὴν θύραν, ὀλίγας τινὰς μόνον ἀσημάντους λέξεις, καὶ εἰς ὅλας τὰς ὑπὸ διαζύριον προτεινομένας ἐρωτήσεις ἀπεκρίνετο μὲ τὰς αὐτὰς ἀκατανοήτους φράσεις. Ἀλλὰ, παράδοξον εἰπεῖν, καὶ ὁ ὑποδηματοποιὸς καὶ ὁ ὑπηρετὴς τοῦ ἀξιωματικοῦ ἐμαρτύρησαν ὅτι ὁ Κάσπαρ Ἄουσερ εἶχεν ὁμιλήσειν εὐλόγητως πρὸς αὐτούς· καὶ εἰς ἄλλον τινὰ μάρτυρα, ἐρωτήσαντα, « Πόθεν ἔρχεσαι; » ἀπεκρίθη, « Δὲν τολμῶ νὰ εἶπω. »

Προσέτι, στρατηγός τις καὶ ὁ ὑπασπιστής αὐτοῦ, οἵτινες ἐπεσκέφθησαν τὸν Κάσπαρ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας μετὰ τὴν εἰς Νοριμβέργαν ἀφίξίν του, εἶπαν εἰς τὸν Κόμητα Στάνωπ, « ὅτι ἡδύνατο νὰ λαλήῃ, ὅχι καλῶς, ἀλλ' εὐλήπτως, καὶ ὅτι ἐγνώρισεν αὐτοὺς μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἐβδομάδας, καὶ παρετήρησεν ὅτι ἐφόρουν τότε περισκελίδας διαφορετικοῦ χρώματος. »

Εἰς τὸ ἐκδοθὲν ὑφ' αὐτοῦ διήγημα λέγει ὁ Κάσπαρ "Αουσερ, ὅτι, καθ' ἣν φοράν πρῶτον ἐδιδάχθη τὸ γράφειν, ἐπιάσθη καὶ ὠδηγήθη ἡ χεὶρ του ὑπὸ τινος ἱσταμένου ὀπισθεν αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἔστρεψε νὰ ἴδῃ ποῖος ἢ τί ἦτον· οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ τὸ πρόσωπον ἀνθρωπίνου ὄντος, καὶ δὲν εἶχε κάμμίαν ιδέαν ὅτι ὑπῆρχεν ἄλλο ὁμοίον του πλάσμα, καίτοι εἰς ἡλικίαν δεκαἑξ ἢ δεκαεπτὰ χρόνων. Τοῦτο ὁ Φεουερβάκ δὲν ἐπέτρεπε νὰ τυπωθῇ, ὁμολογῶν ὅτι δικαίως ἤθελε φανῇ ἀπίστευτον. Ὁ Φεουερβάκ ἦτο προδιατεθειμένος ὑπὲρ τοῦ Κάσπαρ, καὶ εἶχε τρόπον τινὰ ἀπόφασιν νὰ μὴ πεισθῇ ὅτι ἦτο πλάνος· ἡ φαντασία του ἔχαιρε μὲ τὴν ιδέαν, ὅτι δὲν παρέστη ποτέ τι περιεργότερον τούτου εἰς τὸν ψυχολόγον, καὶ ἀνεγείρας ἀπαξ τοιοῦτον εἰδωλον, ἐλυπεῖτο πλέον νὰ καταστρέψῃ αὐτό. Ἐκ τῶν γενομένων δικαστικῶν ἐξετάσεων ἦτο φυσικῶς τῷ λόγῳ εὐκολώτερον νὰ ἐξαχθῇ ἡ ἀλήθεια ἢ τὸ ψεῦδος τῆς τοῦ Κάσπαρ διηγήσεως, ἀλλὰ κατ' αὐτῶν διεμαρτύρετο ὁ Φεουερβάκ. Πολλάκις ἔλεγεν, « Ἄν τις ἀναγνώσῃ τὰ ἐπίσημα ἐγγράφα τῆς Νοριμβέργης, ἀνάγκη πᾶσα νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ Κάσπαρ Αουσερ ἦτο πλάνος· πρέπει νὰ καῶσι. »

Φαίνεται πιθανώτατον ὅτι ὁ Κάσπαρ, καθ' ὃν καιρὸν πρῶτον ἐφθασεν εἰς τὴν Νοριμβέργαν, δὲν ἐφρονούσε νὰ ὑποκριθῇ τὸν χαρακτήρα, τὸν ὁποῖον μετέπειτα ἀνεδέχθη. Ὅτι μὲν εἶχεν ἀνατραφῇ ἐξεπότηδες νὰ παραστήσῃ τὸν πλάνον κατὰ τινὰ μορφήν, εἶναι σχεδὸν βέβαιον· μολοντί ὁ σκοπὸς διαμένει ἐπίσης μυστηριώδης τὴν σήμερον, ὡς καὶ καθ' ἣν στιγμήν πρῶτον ἐφάνη ὁ Κάσπαρ εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Νοριμβέργης· ἀλλὰ δῆλον ὅτι αἱ προταθεῖσαι εἰς αὐτὸν ἐρωτήσεις ὑπὸ τῶν ἐξεταστῶν του, καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ τύπου γενομέναι παρατηρήσεις, ὑπηγόρευσαν τὸν χαρακτήρα, τὸν ὁποῖον ὑπεκρίθη. Ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὸ πονημάτιον τοῦ Βὸν Λουβέκ, ὅπου βεβαιοῦται ὅτι ὁ Κάσπαρ εἶχε σπανιωτάτην ὁσφρησιν, καὶ ὅτι ἀδιακόπως ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν ὁσμαι ἀνεπαίσθητοι εἰς ἄλλους, εἶπεν εἰς τὸν Κόμητα Στάνωπ ὅτι τοῦτο πραγματικῶς ἡλλήθειεν· ἀλλὰ διὰ τί νὰ μὴ τὸ ἀναγέρῃ καὶ πρότερον; Ἡ φαντασία, ὡς καὶ ἡ ἐπιδεξιότης του, κατεγίνετο πάντοτε εἰς τὸ μεταχειρίζεσθαι πᾶσαν διδομένην νύξιν· ὅσον δὲ περιεπλέκετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὸν ὑπαγορευθέντα χαρακτή-

ρα, καὶ ὅσον πλείοτερον χρόνον ὑπεκρίνετο αὐτὸν, τοσοῦτον δυσκολώτερον κατήντα ν' ἀπαλλαχθῇ αὐτοῦ, ἕως οὗ ἐπὶ τέλους εὐχαριστεῖτο μὲ τὴν ὑπόκρισιν, καὶ, ὡς παρατηρεῖ ὁ Καθηγητὴς Δάουμερ, « Τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἀπάτη ἐγένοντο εἰς αὐτὸν δευτέρα φύσις. »

*Ἐπεται συνέχεια.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ'.

ΙΣΤΟΡΕῖΤΑΙ περὶ τοῦ ἀγαθοῦ βασιλέως Γεωργίου Γ', πάππου τῆς σημερινῆς βασιλείας τῶν Ἀγγλων, ὅτι, θηρεύων ποτὲ πλησίον τοῦ Οὐνδσορ, διέκοψε τὸ κυνήγιον ἀπὸ συμπάθειαν πρὸς τὸν ἀπληδυημένον ἵππον του· ἐνῶ δ' ἐλαφρῶς ἵππευε μόνος διὰ τινος παρόδου ἐν τῷ δάσει, ἤκουσε τεθλιμμένην κραυγὴν, καὶ διευθυνθεὶς πρὸς αὐτὴν ἐφθασεν εἰς ὑπαιθρὸν τι, ὅπου ὑπὸ τοὺς κλάδους δρυὸς, ἐπὶ μικροῦ τινος ἀχυροστρώματος, εὗρηκε κοιτομένην ἀποθνήσκουσαν Γύφτισαν. Ἀποβάς, καὶ δραμὼν πλησίον αὐτῆς, ἠρώτησε μετὰ προθυμίας κόρην τινὰ κλαίουσαν διὰ τὴν ἀσθενή, « Ποίαν βοήθειαν δύναμαι νὰ σὲ κάμω, ἀγαπητόν μου τέκνον; » « Ἡ μήτηρ μου, κύριε, » ἀπεκρίθη ἡ κόρη, « ἠθέλησε νὰ φέρω πρὸς αὐτὴν ἱερέα, ὅστις νὰ τὴν διδάξῃ καὶ νὰ δεηθῇ ὑπὲρ αὐτῆς πρὶν ἀποθάνῃ. Ἐδραμον δὲ τὴν αὐγὴν πρὶν ἐξημερώσῃ εἰς τὸ Οὐνδσορ, καὶ ἐζήτησα ἱερέα· ἀλλὰ κανένα δὲν εὗρηκα νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ προσευχηθῇ μετὰ τῆς ψυχομαχούσης μητρός μου. » Τὸ τεταραγμένον πρόσωπον τῆς ἀποθνησκούσης ἐμαρτύρει ὅτι ἐννοοῦσε καὶ ἠσθάνετο τὴν πικρὰν ἀποτυχίαν. Ὁ δὲ βασιλεὺς, βασιλικῶς φερόμενος, « Ἐμε, κόρη μου, » ἐξηφώνησεν, « ἔστειλεν ὁ Θεὸς νὰ διδάξω καὶ παραμυθίσω τὴν μητέρα σου. » Ἐπειτα, καθίσας εἰς δέμα τι φορεμάτων, ἐπιάσε τὴν χεῖρα τῆς γυναικὸς, ἔδειξε τί ἐστὶν ἁμαρτία, καὶ τίνι τρόπῳ καθαρίζεται τις ἀπ' αὐτὴν διὰ πίστews εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν Σωτῆρα τῶν ἀνθρώπων. Οἱ λόγοι του ἐφάνησαν ὅτι ἔκαμαν βαθεῖαν ἐντύπωσιν εἰς τὴν καρδίαν τῆς ἀποθνησκούσης· οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐφαιδρύνθησαν, εἰρηνικὸν μειδίαμα ἔλαμψεν ἐπὶ τῶν ὠχρῶν χειλέων τῆς· καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἀπῆλθε, φέρον μαρτυρίαν εἰς τὸν Βασιλέα τῶν βασιλέων περὶ τῆς πιστότητος τοῦ ἐπιγείου δούλου του. Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ μετὰ τοῦ βασιλέως, οἵτινες, ἀγνοοῦντες ποῦ ὑπῆγε, περιήρχοντο πρὸς ζήτησίν του, φθάσαντες, εὗρηκαν αὐτὸν καθήμενον πλησίον τοῦ νεκροῦ, καὶ παρηγοροῦντα τὰ κλαίοντα παιδία. Ἐκεῖνος ἀνέστη, ἐνεχείρισε φλωρία τινὰ εἰς τὰς τεθλιμμένας κόρας, ὑπεσχεθὲν τὴν προστασίαν του, καὶ τὰς διώρισε νὰ ἀποβλέπωσιν εἰς τὰ ἐπουράνια. Ἐπειτα, ἐξαλείψας τὰ δάκρυα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀνέβη εἰς τὸν ἵππον. Οἱ ὀπαδοὶ του ἴσαντο θυμωζόντες ἐν σιωπῇ. Ὁ Λόρδος Α — ἐμελλε νὰ ὁμιλήσῃ· ἀλλ' ἡ αὐτοῦ μεγαλειότης, στρέψας πρὸς τοὺς Γύφτους, καὶ δείξας τὸ ἄπνον σῶμα καὶ τὰ κλαίοντα κοράσια, εἶπε μετὰ ἰσχυρᾶς συγκινήσεως, « Μυλόρδε, τίς δακεῖ σοι πλησίον γεγονέναι τούτων; »